

СТАНОВИЩЕ

от

Проф. д.пс.н Иван Стоянов Александров

Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна

По отношение на конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология (Организационна психология, експериментална психология), обявен от Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, за нуждите на катедра „Психология“ (ДВ бр. 97 от 13.11.2020г.) на Йоанна Михайлова Недялкова.

1. Общо представяне на получените материали по конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология (Организационна психология, експериментална психология) е обявен от Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, за нуждите на катедра „Психология“. Становището е възложено по решение на Научното жури, определено със Заповед № 5 от 13.01.2021 г. на Ректора на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“.

Единствен кандидат по конкурса е доктор по психология Йоанна Михайлова Недялкова от Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“. Представените ми документи отговарят на основните изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Представените по конкурса научни трудове са извън трудовете, посочени в автореферата на дисертацията за присъждане на образователната и научна степен „доктор” и се приемат за оценка.

Представените за участие в конкурса научни трудове, придобитата от кандидата ОНС „доктор” и отчетените цитирания в научни публикации задоволяват минимума на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент”. Те не надхвърлят изискванията за областта на висше образование – 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, съгласно Приложение към чл. 1а, ал. 1 на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Кандидатът Йоанна Недялкова предлага 12 броя научни трудове във връзка с конкурса, както следва:

1. Хабилитационен труд – монография: „Недялкова, Й., (2020) Агресията - теоретични и емпирични измерения. Стратегии за справяне. Варна, Издателски Център на ВСУ „Черноризец Храбър“, ISBN 978-954-715-705-7“.
2. Монография в съавторство: „Герчева – Несторова, Г. , Й. Недялкова, (2019) Приложения на психологията в мениджмънта. Варна, Университетско Издателство ВСУ „Черноризец Храбър“, ISBN 978-954-715-678-4.
3. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 10 бр., самостоятелни, една от които е публикувана на английски език, а останалите на български език.

В представените ми материали не откривам публикации или цитации на кандидата в реферирани и индексирани трудове в приетите от научната общност световни бази данни с научна информация.

2. Данни за кандидата

Натрупаният преподавателски и професионален опит от Йоанна Недялкова в системата на висшето образование като преподавателска и административна дейност е достатъчна за изпълнение изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент”. Изпълнени са и условията за наличие на образователната степен „магистър” и образователната и научна степен „доктор” по психология.

3. Обща характеристика и оценка на научната продукция на кандидата

Научната продукция на Йоанна Недялкова, с която участва в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент”, отговаря на изискванията за представяне на научни трудове по правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Тя се състои от две монографии (една от които представена като хабилитационен труд) и десет броя статии.

Представеният хабилитационен труд - „Агресията - теоретични и емпирични измерения. Стратегии за справяне.” е издаден от университетското издателство на Варненски свободен университет и има двама хабилитирани научни рецензенти.

Тематиката е ориентирана към значим социален проблем. Авторът си поставя амбициозната цел да разкрие причините за увеличаващата се деструктивност и агресивност в обществото, както и начините за намаляването им. В монографията се излагат водещи теоретични разработки за агресията и факторите, пораждащи агресивно поведение. Наблегнато е основно на деструктивния характер на това явление и теоретичната връзка със социализирането на съвременния човек. Разгледани са факторите за формиране на агресивните атитюди (според автора - биологически и социални). Отделено е и внимание на личността с агресивно поведение и ролята на семейната среда.

На основата на теоретичните си допускания Йоанна Недялкова стига до извода, че при съвременните условия на живот не е възможно агресията и насилието да се минимизират напълно, а справянето с тях започва с преосмисляне на тяхното значение.

В заключение прозира оптимистичната идея, че ефективното управление на агресивни прояви, както и постигане на евентуални изменения в личността на агресора, може да се постигне с подход, който включва психокорекционни, консултативно-терапевтични и социално-педагогически въздействия.

В монографията „Приложения на психологията в мениджмънта” (в съавторство) се анализират проблеми, отнасящи се до научното поле на организационната психология и мениджмънта. Ясно са показани приносите на двамата автори от гледна точка на разработените части. Йоанна Недялкова е разработила пета, шеста и седма глава, които тематично са свързани от общата идея за влияние на личността върху реализацията от ръководителите на управленските им функции. Същественият принос в разработката на Йоанна Недялкова е анализът за ролята на емоционалната интелигентност в психичната регулация на дейността. На тази основа са и търсенията за изграждане на профил на успешния мениджър в организационна среда. Засегната е и темата за определянето на харизмата като познание и сила, както и значението на адаптивните умения в организационна среда. Отделна тема е стресът, причините, които го поражда, последиците и неговото управление.

В представените по конкурса от д-р Йоанна Недялкова статии и доклади от конференции се анализират явления, част от които се отнасят до екзистенциални проблеми, свързани със смисъла на живота, ноогенните неврози (не става въпрос за психично разстройство, а както смята В. Франкъл, терминът се разглежда като духовна криза). Разгледани са темите

за страха и влиянието му върху преживяването на времето, проблемите на самопознанието и цикличността на чувствата.

В друга част от докладите и статиите се анализират комуникацията в организационна среда, проблемите, свързани с нейната ефективност, биологичните и социалните фактори, влияещи върху формирането на агресивни нагласи, както и влиянието на интернет върху агресивните прояви.

Литературни източници, използвани от Йоанна Недялкова, са ползвани коректно и в съзвучие със световните стандарти на цитиране.

4. Учебно-педагогическата дейност на кандидата

Йоанна Недялкова е била хоноруван асистент по дисциплините организационна психология и експериментална психология. Нямам данни за проблеми при тяхното провеждане. Личните ми впечатления за кандидата са като за отговорен и познаващ спецификите на преподаването човек. Отзивите от катедрата, в която се водят дисциплините, са изцяло положителни.

В такъв смисъл смятам, че за Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, назначаването на Йоанна Недялкова на академичната длъжност „доцент“, би било полезно за развитието на специалност „Психология“.

5. Бележки и препоръки

Като цяло зачитам самооценката на кандидата по конкурса за постигнатите научно-приложни и научни приноси. В специфика правя следните препоръки:

1. Препоръчвам на Йоанна Недялкова да се ориентира към емпирично потвърждаване на изказаните от нея ценни идеи по представената проблематика.

2. Препоръчвам Йоанна Недялкова да увеличи своята публикационна активност на количествено и качествено ниво и да я ориентира към публикации в реферирани и индексирани трудове в приетите от научната общност световни бази данни с научна информация.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Йоанна Недялкова, с представените по конкурса материали, покрива минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, съгласно Приложение към чл. 1а, ал. 1 на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България. Кандидатът има натрупан професионален опит като преподавател в сферата на висшето образование в съответствие с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България за заемане на академичната длъжност „доцент“. Предлага за рецензиране научна продукция, която може да бъде оценена положително.

Всичко това ми дава основание за обща положителна оценка за Йоанна Недялкова като кандидат за академична длъжност „доцент“. Предлагам на Научното жури, по реда определен във Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Йоанна Михайлова Недялкова да бъде избрана за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.2. Психология (Организационна психология, експериментална психология).

10.02.2021 г.

гр. Варна

Изготвил становището:

Проф. д.пс.н. Иван Александров